



עפ"ת 22810/01/23 - מועתז קרעין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 22810-01-23 קרעין נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: פמי 4129/17

בפני	כבוד השופט אוהד גורדון
המערער	מועתז קרעין
	ע"י ב"כ עוה"ד ש' ערד וג' שמר
נגד	מדינת ישראל
המשיבה	ע"י פרקליטות מחוז ירושלים - עוה"ד נ' בן חמו ונ' לוי

החלטה

לפניי בקשה לעיכוב ביצוע.

הבקשה

1. גזר הדין מושא הבקשה ניתן ביום 4.12.22 בבית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופטת סגנית הנשיא ש' זוכוביץ-אורי) בהליך גמ"ר 186-10-19. כך לאחר שהמבקש הורשע בעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, בניגוד לסעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961. בית המשפט גזר על המבקש עונש של מאסר בפועל למשך 12 חודשים, מאסר על תנאי, פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 7 שנים, פסילה של 10 חודשים מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה על תנאי למשך 3 שנים, תשלום קנס בסך 1,500 ₪ ופיצוי למשפחת המנוח על סך 6,000 ₪.
2. ביצוע רכיב המאסר עוכב בהסכמת המשיבה. המבקש אינו עותר לעיכוב ביצוע תשלום הפיצוי. הוא מבקש לעכב את ביצוע יתר הרכיבים, בדגש על עונש הפסילה.
3. יצוין, כי בגזר הדין נקבע כי הפסילה תיכנס לתוקף בערב היום בו ניתן, אך המבקש טען בפני שבהמשך הובהר שגם עונש זה עוכב באופן ארעי וטענה זו לא נסתרה בידי המשיבה.

רקע

4. הרשעת המבקש עסקה בהתרחשות מיום 12.9.17. כתב האישום הוגש ביום 3.10.19. נטען בו כי באותו יום נהג המבקש באוטובוס זעיר (להלן: "המיניבוס"), בו הסיע תלמידים מבית הספר לבתיהם. במסגרת זו הסיע את י', יליד 3.8.14 שהיה כבן 3 שנים וחודש (להלן: "המנוח" או "י") ואת אחותו מ' שהייתה כבת 4. בסמוך לשעה 13:00 הגיע לביתם של י' ומ' ועצר את המיניבוס במרכז הכביש, במרחק של כשני מטרים משפת המדרכה משום שמימין למיניבוס, במקביל למדרכה, היו קונוסים שלא אפשרו חנייה בצמוד למדרכה. ביתם של י' ומ' נמצא משמאל לכיוון נסיעת המיניבוס, כך שעל מנת להגיע לביתם היו צריכים לחצות את הכביש.



מ' ירדה ראשונה והחלה לחצות את הכביש בחזית המיניבוס. לאחר מכן ירד י' ועמד מימין למיניבוס, בסמוך לו. כנטען, מיד לאחר יציאת י' מהמיניבוס החל המבקש בנסיעה, לא הבחין ב' ולא המתין שיחצה את הכביש או יגיע למדרכה שממין, וכי בשלב זה נפל י' ארצה מסיבה שאינה ידועה והמבקש עלה עם הגלגל הימני האחורי של המיניבוס על ראשו, וגרם למוותו.

5. בהכרעת דין מיום 19.10.21, שניתנה לאחר שמיעת הוכחות, הורשע המבקש באשר יוחס לו בכתב האישום. ההרשעה, כך בתמצית, נסמכה על דברי המבקש כי הסיע את המנוח ואחותו וידע את גילם וכי נדרשו לחצות את הכביש כדי להגיע לביתם. נקבע כי ירדו מהמיניבוס במתווה שתואר לעיל, וכי המבקש ראה שהאחות הגיעה למדרכה בצד השמאלי של הכביש, ללא המנוח. בית המשפט קמא הוסיף ודחה את טענת המבקש לפיה ראה את המנוח עומד על המדרכה מימין לפני שהחל בנסיעה, וזאת על סמך עדויות שהוצגו ובקביעה שגרסת המבקש אינה סבירה בשל המרחק בין מקום עצירת המיניבוס למדרכה, גילו של המנוח ומשך הזמן שבין סגירת הדלת לבין תחילת הנסיעה של המיניבוס.

6. במסגרת זו נדרש בית המשפט לסרטון של האירוע, וקיבל את בקשת המאשימה להגישו באמצעות מאבטח בית עליו הותקנה המצלמה, הגם שהלה לא זכר כיצד עבר הסרטון לידי המשטרה. עלו טענות בדבר זהות מצלם הסרטון ושלוחו, האפשרות לקבלת הסרטון באמצעות זיהוי עדים המופיעים בו, עמידת הסרטון במבחני הקבילות, כלל הראיה הטובה ביותר, האם הסרטון מהווה ראיה לתוכנו, וכן אופן תפיסת הסרטון והצורך בצו שיפוטי לשם כך. בהחלטה מיום 26.4.21 החליט בית המשפט קמא לקבל את הראיה, בהפנותו לפסיקה בדבר קבלת סרטון למרות מורכבות ראייתית ובקביעה שדובר בסרטון אובייקטיבי, בלתי אמצעי, שתיעד באופן אקראי את התאונה. הוחלט להתיר את הגשתו באמצעות המאבטח ולחלופין באמצעות העדים נביל אסקפי והמבקש עצמו, להם הוצג הסרטון והם זיהו בו את זירת האירוע, כלי הרכב המעורבים ואת המעורבים עצמם.

7. בית המשפט קמא צפה בסרטון שהוגש וקבע כי לוח הזמנים העולה ממנו מתיישב עם זה שהוצג בידי עדי התביעה ואף בחלקים מעדות המבקש (אודות משך הורדת הילדים וסגירת הדלת). בית המשפט נעזר בכך, בגיבוש מסקנתו בדבר סבירות גרסת המבקש שהוצגה לעיל. עוד נדחו טענות של המבקש בדבר שלמות הסרטון ונקבע, שלא ביסס כי הסרטון אינו משקף את ההתרחשות או אינו שלם. עוד הוחלט שלא להסתמך על עדותה של גב' שאהד ג'בר, עדת הגנה, לענין הגעת המנוח למדרכה טרם תחילת הנסיעה, בקביעה שהיא בעייתית ומשקלה נמוך, ונדחו טענות להשלכות מחדלי חקירה עליהם הצביע המבקש, על המסקנה הסופית. נפסק, שהיה על המבקש לוודא כי המנוח נמצא במקום בטוח לפי שהחל בנסיעתו, וזאת גם נוכח גילו הצעיר מאוד של המנוח והאחריות המוטלת על המבקש כנהג הסעות.

8. טרם גזירת הדין, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן על המבקש למשך שנה, ומאסר בדרך של עבודות שירות. הממונה על עבודות השירות הגיש חוות דעת המאפשרת זו. בגזר הדין, דחה בית המשפט קמא אפשרות זו וקבע שיש לגזור מאסר בפועל, דבר המבטא את חומרת המעשים והפגיעה בערך החיים. נקבע כי רשלנות המבקש אינה רגעית והיא ברמה בינונית-גבוהה, וזאת גם בשים לב לאחריות המוגברת של נהג הסעות ולכך שהיה בעצירה מוחלטת טרם החליט להמשיך בנסיעה. נדחו טענות להשלכות אחריות הורי המנוח. נסקרה הענישה הנוהגת ונקבע מתחם עונש הולם הכולל בין 12 ל-30 חודשי מאסר, פסילה שבין 10 ל-18 שנים לצד פיצוי למשפחת הנפגע, קנס ועונשים צופי פני עתיד. נשקלו ריבוי הרשעות תעבורה של המבקש, הגם שרובן מסוג ברירת משפט, והעדרו של עבר פלילי. זאת לצד העדר עבירות נוספות לצד התאונה ונסיבותיו האישיות של המבקש. נקבע שאין לסטות ממתחם העונש בדרך של מאסר בעבודות



שירות אך יש למקם את המבקש ברף התחתון של המתחם. בשקילת משך הפסילה נלקח בחשבון שרישיון של המבקש לא נפסל עד כה, הזמן שחלף מהתאונה והשפעת הפסילה על המבקש ומשפחתו. מטעמים אלה, הוחלט לסטות לקולא ממתחם הענישה לעניין הפסילה.

9. בערעור ובבקשה שלפניי, לרבות טיעון בעל פה ותגובה להשלמת טיעון מטעם המשיבה, השיג המבקש הן על ההרשעה והן על גזר הדין. נטען שסיכויי הערעור גבוהים, ובמסגרת זו חזר המבקש על הטענות בדבר קבילות הסרטון, טען שהתקבל בניגוד לדיני הראיות ושאל משקלו פחות מזה שיוחס לו, היות שחלק מהמדרכה מוסתר בסרטו ומשאנו הקובץ עצמו אלא צילום חיצוני. בין היתר נטען שמבצע הצילום החיצוני אינו ידוע, שבית המשפט קמא החליט בנושא טרם צפה בסרטון, כי הסרטון נתפס שלא כדין משנדרש צו שיפוטי לכך, וכי בהיותו צילום חיצוני לא ניתן לבדקו כדי לוודא את אמיתות תכנו. עוד נטען למחדלי חקירה שפגעו בהגנה, בכלל זה בקשר לשרשרת התפיסה של הסרטון ועיתוי תיעוד פעולות השוטרים שנערך בחלוף למעלה משנה, העדר שחזור בידי הבוחן המשטרתי או מדידות נדרשות, וכי מומחה המאשימה, הבוחן המשטרתי וקצין הבוחנים לא המליצו על העמדה לדין. נטען שהיה מקום לקבל את עדותה של גב' ג'בר, ואת עדות המבקש כי סיכם עם הורי המנוח שיוריד את ילדיהם במדרכה המרוחקת, והאחריות היא שלהם.

עוד נטען כנגד העונש, בין היתר בטענות כי המתחם שנקבע מחמיר משום שהעבירה לא מחייבת מאסר בפועל, שדובר ברשלנות נמוכה רגעית, ושלמבקש פוטנציאל שיקומי וראוי לסטות בעניינו לקולא ממתחם העונש.

במסגרת הדיון בבקשה שלפניי התמקד המבקש, כאמור, בעונש הפסילה וטען שמאז המקרה ולאורך שנות המשפט, ואף לאחר הכרעת הדין, לא הוגבל והמשיך לנהוג, כי התנהג למופת לאורך ההליך, וכי כניסת הפסילה לתוקף תפגע בו ובמשפחתו בצורה קשה ובלתי מידתית משום שהוא מתפרנס מנהיגה. עוד נטען שהוא מצוי בהליך טיפולי מטעם שירות המבחן.

10. המשיבה, בתגובה שהגישה, בדיון שנערך וכן בהשלמת טיעון מטעמה, הסכימה כאמור לעיכוב ביצוע רכיב המאסר, אך התנגדה לעיכוב ביצוע יתר רכיבי הענישה בדגש על רכיב הפסילה. נטען שלפי הפסיקה זהו אקט שיינקט במקרים חריגים בלבד, כי בית המשפט קמא שקל את כל טענות הערעור והציג להן תשובה שלמה, ועל כן סיכויי הערעור נמוכים.

דין

11. אפתח בדיון בבקשה לעיכוב ביצוע עונש הפסילה, שהיא מוקד המחלוקת שבין הצדדים. בפתח הדיון אציג נתון נוסף: מבירור שערכתי עולה, שקיימת סבירות כי הערעור ייקבע לדיון בחודשים אפריל או מאי הקרובים.

זהו נתון משמעותי, שכן הוא מאפשר לאפיין את טיב הפגיעה באינטרס הציבורי, שתיגרם לו תתקבל הבקשה אך הערעור יידחה באופן שלא יוביל להתערבות בעונש הפסילה, כפגיעה מדודה העוסקת בדחיית ריצוי העונש לתקופה של כחודשיים-שלושה.

12. לצד זה, ישנה חשיבות לנתונים נוספים: עיסוקו של המבקש הוא כנהג הסעות. התאונה התרחשה בשנת 2017 ומאז לא נמנע ממנו המשך עיסוק בנושא. לא לאחר התאונה ועד להגשת כתב האישום בשנת 2019, ולא לאורך ההליך - בכלל זה, לא הוצג בפניו שהתבקשה פסילה עד לתום ההליכים. הדבר לא התבקש גם לאחר הכרעת הדין, שניתנה באוקטובר 2021 ועד לגזר הדין שניתן לאחר כחודש וחצי. לפי הנתונים שנמסרו לי כמוצג לעיל, גם לאחר גזר הדין עוכב ריצוי העונש.

13. אמנם, מצב הדברים שונה כיום, משהמבקש הורשע ונדון בין היתר לפסילת רישיון. ככלל, קובעת הפסיקה



כי נאשם שהורשע יחל לרצות את עונשו עם מתן גזר הדין, וזאת בהדגשת האינטרס הציבורי שבריצוי מידי של העונש. הגישה לעניין עיכוב ביצועו של עונש פסילה היא קפדנית אף יותר מזו הנוהגת בעונשי מאסר (למשל ע"פ 8729/20 כהן נ' מדינת ישראל (21.12.20), ע"פ 7940/20 מטר נ' מדינת ישראל (22.11.20), ע"פ 8550/20 אסכאפי נ' מדינת ישראל (נבו) (15.12.20), בש"פ 5699/13 בן לולו קפלן נ' מדינת ישראל (23.8.13)).

14. ועם זאת, פסיקה זו היא פרי איזון שבין האינטרס הנדון לעיל בריצוי מידי של העונש, ובין עניינו של המבקש. במסגרת זו נבחנים שיקולים כגון חומרת העבירה ונסיבות ביצועה, משך תקופת העונש, סיכויי הערעור, ועברו הפלילי ונסיבותיו האישיות של המבקש (ע"פ 774/17 ח'טאב נ' מדינת ישראל (31.1.17)).

15. במקרה שלפני, דובר במקרה חמור של רשלנות שפגעה בחיי אדם. ככל שההרשעה תיוותר בעינה, תעמוד בפני המבקש משוכה גבוהה בניסיונו להשיג על עונש הפסילה. עוד יש לציין שעיקר הקביעות בהכרעת הדין הוא עובדתי, דבר המשליך על סיכויי הערעור.

מנגד, נראה כי עיכוב הביצוע של עונש הפסילה כרוך בפגיעה מדודה מאוד ולתקופה קצרה באינטרס הציבורי, וזאת מהטעמים שהוסברו לעיל. המבקש לא נפסל לנהיגה משך השנים שחלו מאז התאונה, דבר המחליש את השיקול שעניינו בסיכון ש"בהשבתו המוקדמת לכביש של מי שנמצא כנהג מסוכן" (עניין מטר הנ"ל).

זאת ועוד, עיסוקו של המבקש בנהיגה, כך שדחיית הבקשה משמעה קטיעת עבודתו ומקור פרנסתו באחד - ואם ערעורו יתקבל בעוד תקופה קצרה, יידרש לשוב ולאתר מקום עבודה. יש בכך פגיעה של ממש במבקש. בנוסף, ערעורו נסב לא רק על העונש אלא גם על ההרשעה ומציג בין היתר טיעונים שבמשפט ולא אך שבעובדה, בדגש על שאלת הסרטון. לבסוף, יש לתת את הדעת לכך שגם הערכאה הדיונית מצאה בהשלכות עונש הפסילה על המבקש נימוק, לחריגה לקולא ממתחם העונש לעניין זה.

בנסיבות אלה, אני מוצא לקבל את הבקשה לעיכוב ביצוע עונש הפסילה, עד להכרעה בערעור.

16. שונים פנים הדברים לגבי הענישה המותנית והקנס. "תשלום הקנס אינו עלול, דרך כלל, לגרום לנאשם נזק בלתי הפיך, שכן גם אם ישולם ניתן יהיה להחזירו במידת הצורך" ועל כן יעוכב רק במקרים יוצאי דופן (ע"פ 10209/03 שפיר נ' מדינת ישראל (26.11.03)). אין מדובר במקרה של סיכויי ערעור גבוהים על ההרשעה, לא בוסס חשש ליישומו של מאסר חלף קנס, ואין מדובר בסכום גבוה מאוד. כך, למבקש לא ייגרם מדחיית בקשתו בנושא נזק חריג, הגובר על האינטרס הציבורי שהוצג לעיל, ומצדיק את עיכוב הביצוע. טעמים מקבילים רלבנטיים לענישה המותנית, על רכיביה השונים.

הכרעה

17. מטעמים אלה, אני מורה על עיכוב ביצוע עונש הפסילה שנגזר על המבקש, עד להכרעה בערעורו. יתר חלקי הבקשה נדחים.

18. המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ב שבט תשפ"ג, 13 פברואר 2023, בהעדר הצדדים.

